

Yttrande över remiss av promemoria om ett förtydligt brottförebyggande ansvar för socialnämnden

Promemorian från Socialdepartementet är kortfattad och rör två ändringar i den kommande Socialtjänstlagen. Lagändringarna innebär att Socialtjänsten ska aktivt arbeta med att förebygga brottslighet, med fokus på kriminalitet hos barn och unga. Ändringarna är tänkta att läggas till i samband med att den nya Socialtjänstlagen träder i kraft under 2025. Lagändringarna kompletterar Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196) som trädde i kraft förra året, men förtydligar ansvaret just för socialnämndens del. Enligt lagen 2023:196 ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån den ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion.

Det som tas upp i promemorian är till största delen sådant som Katrineholms kommun redan förbereder sig för, till exempel genom att genomlysna och ställa om verksamheter vid behov, skapa upp nya team eller enheter, samt göra utbildningssatsningar för fokus på mer evidensbaserade metoder. Kommunens socialförvaltningen kommer utifrån denna lagändring behöva göra det även utifrån en ännu mer specifik inriktning på brottsförebyggande arbete och kriminalitet.

Socialdepartementet anser att de medel som avsatts nationellt för kommunernas socialtjänster under de kommande åren, för omställningen till den nya socialtjänstlagen, även ska täcka dessa förändringar: "... de ytterligare åtaganden som förslagen innebär har marginell påverkan på kommunernas ekonomi." Man bedömer också att det inte ska inskränka ansvaret som andra aktörer har att jobba med brottsförebyggande arbete, men socialnämnden kan få ett större ansvar för att verka för att samverkan sker. Katrineholms kommun ser det som synnerligen viktigt att det brottsförebyggande arbetet som åläggs kommuners socialnämnder inte innebär en förskjutning i andra huvudmäns ansvar när det gäller kriminalitet.

Katrineholms kommun bedömer att det både på kortare och längre sikt kommer att vara kostnadsdrivande för socialtjänsten att bedriva mer brottsförebyggande verksamhet och ta ett större ansvar för samverkan. Alternativt ställer det stora krav på att vi omfördelar resurser. Detta utifrån att brottslighet går allt längre ner i åldrarna och även blir grövre. Kommunen ser och förbereder sig dock redan på dessa förändringar i verksamheterna. Katrineholms kommun hoppas på att de medel som skjuts till för anpassningarna till den nya Socialtjänstlagen under de kommande åren kommer att kunna täcka omställningen, eller åtminstone delar av den. Lagändringen bidrar till att socialnämnden kommer att kunna hänvisa till ett tydligare lagstöd.